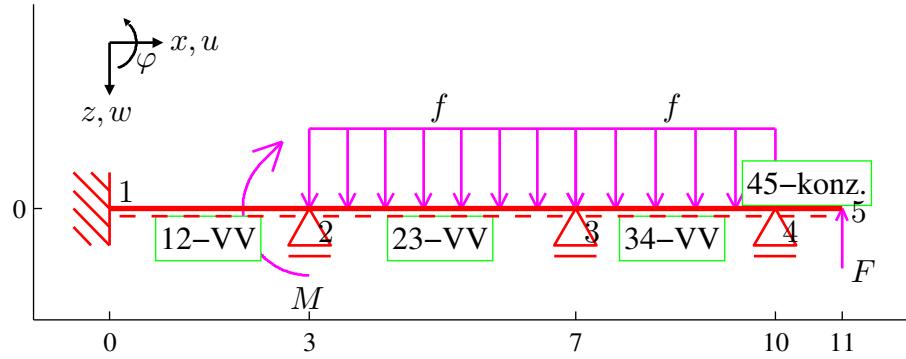

Pomocí zjednodušené deformační metody určete a vykreslete průběhy vnitřních sil (M, V, N) na zadané konstrukci (Obr. 1). Všechny pruty mají obdélníkový průřez o rozměrech 20×30 cm (šířka x výška) a jsou vyrobeny z materiálu, jehož modul pružnosti je $E = 20$ GPa. Konstrukce je zatížena silou $F = 6$ kN, momentem $M = 6$ kNm a rovnoměrným spojitým zatížením $f = 12$ kN/m. (Jednotky použité pro výpočet jsou m, rad, kN, kNm, kPa.)

Obrázek 1: Schéma konstrukce a zatížení

Při použití zjednodušené deformační metody, tedy za předpokladu nekonečné normálové tuhosti jednotlivých prutů, zredukujeme počet neznámých použitím následujících identit:

$$u_1 = u_2 = u_3 = u_4 = u_5 = 0$$

Za základní neznámé tedy zvolíme $\varphi_2, \varphi_3, \varphi_4$.

Sestavení podmínek rovnováhy:

- Momentové podmínky rovnováhy

$$\begin{aligned} M_{21} &\xrightarrow{\text{clockwise}} M_{23} \\ M_{21} + M_{23} &= -6 \quad M \\ M_{32} + M_{34} &= 0 \quad M_{32} \xrightarrow{\text{clockwise}} M_{34} \\ M_{43} + M_{45} &= 0 \quad M_{43} \xrightarrow{\text{clockwise}} M_{45} \end{aligned}$$

Koncové momenty vyjádřené v závislosti na koncových posunech a pootočeních.

Prut 12-VV ($k_{12} = 2E_{12}I_{12}/L_{12} = 6000$ kNm):

- Koncové momenty:

$$\begin{aligned} M_{12} &= 0 + k_{12} \left(2\varphi_1 + \varphi_2 - \frac{3w_1 - 3w_2}{L_{12}} \right) \\ &= 0 + 6000\varphi_2 \\ M_{21} &= 0 + k_{12} \left(\varphi_1 + 2\varphi_2 - \frac{3w_1 - 3w_2}{L_{12}} \right) \\ &= 0 + 1.2 \cdot 10^4 \varphi_2 \end{aligned}$$

Prut 23-VV ($k_{23} = 2E_{23}I_{23}/L_{23} = 4500 \text{ kNm}$):

- Koncové momenty:

$$\begin{aligned} M_{23} &= \frac{L_{23}^2 f_z}{12} + k_{23} \left(2\varphi_2 + \varphi_3 - \frac{3w_2 - 3w_3}{L_{23}} \right) \\ &= 16 + 9000\varphi_2 + 4500\varphi_3 \\ M_{32} &= -\frac{L_{23}^2 f_z}{12} + k_{23} \left(\varphi_2 + 2\varphi_3 - \frac{3w_2 - 3w_3}{L_{23}} \right) \\ &= -16 + 4500\varphi_2 + 9000\varphi_3 \end{aligned}$$

Prut 34-VV ($k_{34} = 2E_{34}I_{34}/L_{34} = 6000 \text{ kNm}$):

- Koncové momenty:

$$\begin{aligned} M_{34} &= \frac{L_{34}^2 f_z}{12} + k_{34} \left(2\varphi_3 + \varphi_4 - \frac{3w_3 - 3w_4}{L_{34}} \right) \\ &= 9 + 1.2 \cdot 10^4 \varphi_3 + 6000 \varphi_4 \\ M_{43} &= -\frac{L_{34}^2 f_z}{12} + k_{34} \left(\varphi_3 + 2\varphi_4 - \frac{3w_3 - 3w_4}{L_{34}} \right) \\ &= -9 + 6000 \varphi_3 + 1.2 \cdot 10^4 \varphi_4 \end{aligned}$$

Prut 45-konz. (staticky určitá část konstrukce)

- Vztahy zapsané v lokální souřadnicové soustavě:

$$\begin{aligned} M_{45} &= -6 \\ M_{54} &= 0 \end{aligned}$$

Po dosazení koncových momentů do podmínek rovnováhy dostaneme soustavu rovnic:

$$\begin{aligned} 2.1 \cdot 10^4 \varphi_2 + 4500 \varphi_3 + 22 &= 0 \\ 4500 \varphi_2 + 2.1 \cdot 10^4 \varphi_3 + 6000 \varphi_4 - 7 &= 0 \\ 6000 \varphi_3 + 1.2 \cdot 10^4 \varphi_4 - 15 &= 0 \end{aligned}$$

Vyřešením této soustavy obdržíme hodnoty základních neznámých (styčníkových přemístění)

$$\begin{aligned} \varphi_2 &= -0.001101 \text{ rad} \\ \varphi_3 &= 0.0002474 \text{ rad} \\ \varphi_4 &= 0.001126 \text{ rad} \end{aligned}$$

Po dosazení vypočtených pootočení zjistíme koncové momenty na prutech. Koncové příčné síly lze dopočítat pomocí Schrödlerovy věty nebo z podmínek rovnováhy na jednotlivých prutech. Podélné koncové síly na prutech lze následně dopočítat ze silových podmínek rovnováhy ve styčnících.

Prut 12:

$$\begin{aligned} X_{12} &= 0.000 \text{ kN} \\ Z_{12} &= 6.604 \text{ kN} \\ M_{12} &= -6.604 \text{ kNm} \\ X_{21} &= 0.000 \text{ kN} \\ Z_{21} &= -6.604 \text{ kN} \\ M_{21} &= -13.208 \text{ kNm} \end{aligned}$$

Prut 34:

$$\begin{aligned} X_{34} &= 0.000 \text{ kN} \\ Z_{34} &= -26.242 \text{ kN} \\ M_{34} &= 18.726 \text{ kNm} \\ X_{43} &= 0.000 \text{ kN} \\ Z_{43} &= -9.758 \text{ kN} \\ M_{43} &= 6.000 \text{ kNm} \end{aligned}$$

Prut 23:

$$\begin{aligned} X_{23} &= 0.000 \text{ kN} \\ Z_{23} &= -21.120 \text{ kN} \\ M_{23} &= 7.208 \text{ kNm} \\ X_{32} &= 0.000 \text{ kN} \\ Z_{32} &= -26.880 \text{ kN} \\ M_{32} &= -18.726 \text{ kNm} \end{aligned}$$

Prut 45:

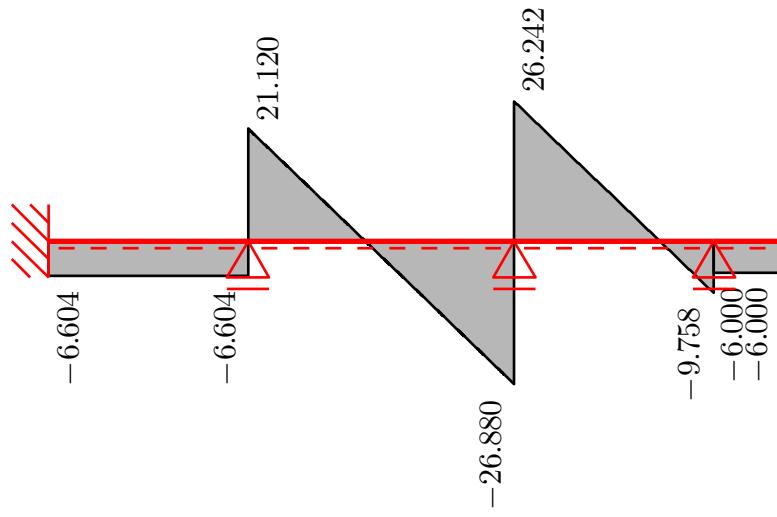
$$\begin{aligned} X_{45} &= 0.000 \text{ kN} \\ Z_{45} &= 6.000 \text{ kN} \\ M_{45} &= -6.000 \text{ kNm} \\ X_{54} &= 0.000 \text{ kN} \\ Z_{54} &= 0.000 \text{ kN} \\ M_{54} &= 0.000 \text{ kNm} \end{aligned}$$

Na základě takto určených hodnot koncových sil vykreslíme příslušné průběhy vnitřních sil.

- Normálové síly N [kN]

- Posouvající síly V [kN]

- Ohybové momenty M [kNm]

